

Bestuursverslag Stichting Taalvorming 2022

Inhoud

Inleiding	2
1. Activiteiten 2022	4
1a. Toelichting op activiteiten	4
Activiteiten met leerlingen	4
Activiteiten met leerkrachten	6
Activiteiten met ouders	8
1b. Bereikcijfers en toelichting	9
1c. Resultaat en impact	10
2. Bedrijfsvoering 2022	11
2a Financieel overzicht	11
2b Organisatie	12
Bestuur, directie en team	12
Cultural Code of Governance	13
Fair Practice Code	13
Code Diversiteit en Inclusie	13
Risico analyse	14
Tot slot: Vooruitblik 2023	15

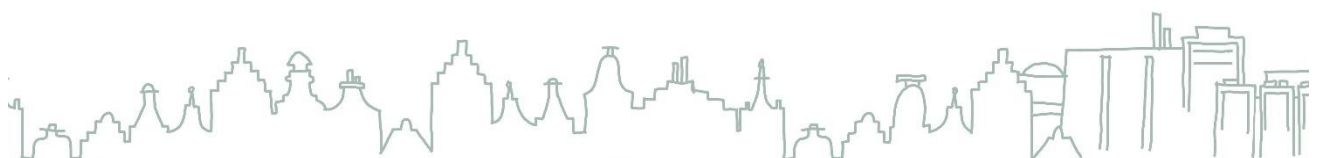
Inleiding

Na twee coronajaren voelde 2022 als een 'normaal jaar'. Onze vakdocenten en taalconsulenten waren weer welkom op scholen, we konden uitgestelde projecten uitvoeren en zijn op een aantal nieuwe scholen aan de slag gegaan.

We hebben onze handleiding 'Taalronde met nieuwkomers' kunnen maken, en gedeeld met alle nieuwkomersscholen in het PO via het LOWAN. We hebben het pilot project 'Wat is jouw taal?' uitgevoerd op vier scholen, waarbij we aan de slag zijn gegaan met de rijkdom aan thuistalen in de groep en hebben geëxperimenteerd met het betrekken van ouders bij de lessen. We hebben in samenwerking met Stichting Special Arts een 'verteldoosje' gemaakt, dat kon worden aangevraagd door scholen voor speciaal onderwijs en zorginstellingen. Het doosje zit vol voorwerpen en praatkaarten om samen te gaan dichten.

Maar we merken ook dat scholen onder grote druk werken. Het lerarentekort en de grote doorstroom van leerkrachten heeft z'n weerslag op de ruimte die gemaakt wordt voor creatief en vernieuwend onderwijs en op de sfeer en beleving van veiligheid in de school. De groeiende focus vanuit het ministerie op de basisvaardigheden is ook van invloed, maar als creatieve taalaanbieder kunnen wij gelukkig goed aansluiten op de basisvaardigheden taal.

In dit bestuursverslag lichten we toe wat we in 2022 hebben ontwikkeld en uitgevoerd voor leerlingen en scholen en hoe onze bedrijfsvoering was. We volgen hierbij het rapportage format zoals het door het AFK is aangereikt.

1. Activiteiten 2022

1a. Toelichting op activiteiten

Taalvorming werkt voornamelijk met basisscholen (incidenteel SBO en VMBO) en ons aanbod is altijd op maat. In dialoog met de school kijken we naar de behoefte van de leerlingen en de vragen van leerkrachten. We werken in sommige projecten zelf met leerlingen (als vakdocent voor de groep), in andere projecten trainen we leerkrachten (vaak ook in de groep, maar wel gericht op deskundigheidsbevordering bij de leerkracht) en soms werken we met ouders.

Onze deskundigheid en met name de inzet van de taalronde (een rijke werkvorm waarin leerlingen praten, luisteren, tekenen, schrijven en lezen) sluit goed aan bij de ontwikkeling op veel scholen. Veel scholen willen meer thematisch werken (vakoverstijgend: verbinding tussen vakken) en veel scholen moeten aan de slag met de groeiende meertaligheid in de groepen. Onze werkwijze past hier goed bij.

Activiteiten met leerlingen

We lichten hier een aantal activiteiten toe waarbij we zelf, als vakdocenten, met kinderen hebben gewerkt (zonder de focus op deskundigheidsbevordering bij de leerkracht).

We hebben, samen met Lijm-Lab, **het pilotproject 'Wat is jouw taal?'** ontwikkeld en uitgevoerd. Het project is een combinatie van taal en beeldende vorming, waarin leerlingen aan de slag zijn gegaan met de verschillende thuistalen in de klas. De Klimop en de Bekkersschool in Amsterdam Noord, de Huibersschool in Amsterdam West en de Holendrechtschool in Amsterdam Zuid Oost hebben meegedaan; allemaal scholen met een grote populatie van kinderen met een andere thuistaal dan het Nederlands. Elke les werd gegeven door een vakdocent creatieve taal en een vakdocent beeldende vorming.

De leerlingen hebben tijdens de lessenserie (4 lessen) op verschillende manieren gesprekken gevoerd, geschreven, woordspinnen gemaakt, gestempeld, getekend, en zo de inhoud uit de lessen verbeeld. De kunstwerken en teksten over de thuistaal en betekenisvolle woorden zijn (binnen de mogelijkheden van de school) tentoongesteld.

Leerkracht Bekkersschool: 'Kinderen worden zo enthousiast als ze dingen herkennen en ze erover mogen vertellen. Ze wilden bijna niet meer stoppen met vertellen. De thuiscultuur mee naar school nemen en die twee werelden verbinden was voor kinderen heel leuk.'

Stichting Special arts, een organisatie die kunstprojecten organiseert met mensen met een beperking, vroeg ons om mee te werken aan een product dat zij konden inzetten om deelnemers te enthousiasmeren voor hun grote poëziewedstrijd 'Het andere gedicht'. Taalvorming bedacht het **Verteldoosje**: een doosje met voorwerpen om naar te kijken, aan te voelen en aan te ruiken, met praatkaarten erbij. Leerkrachten en begeleiders kunnen de praatkaarten gebruiken als start van een gesprek, om leerlingen en bewoners op gedachten te brengen voor een gedicht.

Zo is de interne cultuur coördinator van VSO de Heldringh in Amsterdam aan de slag gegaan met de verteldoos. Je leest hier meer over de [ervaringen](#) op de Heldringhschool.

Nathalie Groenink, ICC-er VSO de Heldringh: 'We hadden er al vaker over nagedacht hoe we met de verschillende groepjes iets konden gaan doen met poëzie. Maar het leek ons te moeilijk voor mensen met een verstandelijke beperking. Door het Verteldoosje zien we hoe ook wij met poëzie aan de slag kunnen. Ook met leerlingen.'

Onze **cultuurcoaches** werkten dit jaar intensief op de Knotwilg in Zuidoost en op de Huibers en De Punt in nieuw west. Eén van onze cultuurcoaches werkt 2 dagen in de week op de Knotwilg en twee dagen in de week op De Punt. De andere twee cultuurcoaches werken samen op de Huibersschool.

Deze inzet wordt mogelijk gemaakt door de regeling Cultuurcoach van de gemeente Amsterdam, en stelt ons in staat om langdurig op scholen aanwezig te zijn. We merkten tijdens de pilot in 2021 dat er best even duurde voordat de cultuurcoaches geland waren in een school: het kost tijd om een relatie met het team en met de leerlingen op te bouwen. Die relatie is noodzakelijk om de lessen goed uit de verf te laten komen, en om contacten met ouders aan te kunnen gaan en zo leerlingen te kunnen verwijzen naar ander cultureel aanbod. We zien in het tweede schooljaar van de

cultuurcoaches op deze scholen, dat onze coaches voor de school en voor individuele leerlingen nu echt een verschil kunnen maken.

Op alle drie de scholen geven we aan alle groepen vaklessen met aandacht voor taal en beeldende vorming. Op de Huibersschool werken de cultuurcoaches in series van 8 lessen aan 1 thema. Een van de thema's in 2022 was 'familiegevoel'. Leerlingen gingen in gesprek over vragen als: op wie in mijn familie lijk ik, wat doe ik na van mijn familieleden en hoe voelt familiegevoel eigenlijk. Ze hebben geschreven, getekend en met textiel gewerkt. Het volgende [fotoalbum](#) geeft een indruk van deze lessenserie.

Nagesprek

Jouayriya: "ik snap niet wat dit is, het lijkt op geite oren".

Hamza: "het zijn luister oren, geen geite oren".

Activiteiten met leerkrachten

Een belangrijke activiteit voor Taalvorming zijn de ondersteuningstrajecten op scholen (soms meerjarig), waarbij we schoolteams trainen en leerkrachten in de groep coachen op het geven van creatief taalonderwijs (door middel van taalrondes). We organiseren elk jaar ook een aantal bovenschoolse cursussen en worden gevraagd voor workshops op studiedagen.

In 2022 hebben we op 7 scholen in Amsterdam intensieve ondersteuningstrajecten gedaan. We denken hierin mee over het taalbeleid op school, de samenhang tussen taal, cultuureducatie en wereldoriëntatie, organiseren studiebijeenkomsten, geven voorbeeldlessen in de groepen en coachen leerkrachten bij het zelfstandig uitvoeren van taalrondes.

Buiten Amsterdam kwamen we op drie scholen voor langdurige begeleiding.

Daarnaast delen we kennis en inspiratie in een aantal specifieke projecten. We lichten er hier een aantal toe.

In 2021 starten we met een trainingsproject voor leerkrachten in nieuwkomersklassen en in 2022 konden we de bevindingen delen in de **Handleiding taalronde nieuwkomers**. We hebben de ervaringen van de leerkrachten die meededen in het project gebruikt om de taalronde nog beter in te kunnen zetten in meertalige klassen. Deze handleiding is gedeeld door het LOWAN, de netwerkorganisatie van alle nieuwkomersscholen in Nederland. We hebben workshops gegeven op de landelijke studiedagen PO van het LOWAN, waar ca. 250 leerkrachten aan deelnamen.

Een nieuwkomersleerkracht van de Multatulschool in Amsterdam heeft een voorbeeldtaaronde gedaan waarvan we opnames hebben gemaakt. Deze opnames staan met de handleiding op de [site van het LOWAN](#) om inzichtelijk te maken hoe de stappen van de taaronde er in de praktijk uitzien en hoe je gebruik kunt maken van alle verschillende talen in je groep.

Esther Hoving (leerkracht taalschool): “ik geniet echt van de verhalen van de kinderen. Ik zie een verschil tussen het actief zelf zoeken naar taal wat de kinderen doen in de taaronde en hoe ik werk met de methode: taal aanbieden en over de kinderen heen laten komen. Dat zijn echt verschillende processen: je wilt iets zeggen en daar ga je woorden bij zoeken, of ‘hier is een woord en dat moet je gaan leren/gebruiken’. Het vult elkaar aan, en het zelf zoeken omdat je je eigen verhaal wilt delen doet iets met de motivatie en gretigheid.”

Begin 2022 brachten we een publicatie uit over poëzie in de klas. Voor veel leerkrachten is het best ingewikkeld om met poëzie aan de slag te gaan, maar ook hier kun je eigen ervaring van kinderen goed gebruiken. In de **publicatie ‘Het ritselende geluid van het omslaan’** vind je veel praktische voorbeelden. Bij uitkomst van de publicatie hebben we een webinar georganiseerd met verschillende workshops (Rondeel, dichten in vrije vorm en beeldende poëzie).

In 2022 werden ook de resultaten van het **onderzoeksproject [Dialogisch Schrijven](#)** in de bovenbouw gepresenteerd, waar Taalvorming een consortium vormde met o.a. de VU, de UU en De Aktiviteit. Er werd een lessenserie over duurzaamheid ontwikkeld, waarin leerlingen vanuit eigen ervaringen met duurzaamheid informatieve teksten schreven voor leerlingen op de andere deelnemende scholen. Ze gaven elkaar feedback en verbeterden met elkaar zelf hun teksten (o.l.v. de leerkracht).

Uit de resultaten blijkt dat leerlingen die hebben gewerkt volgens de principes van dialogisch schrijven beter zijn gaan schrijven dan de leerlingen uit de controlegroep ([informatie](#) over de wetenschappelijke resultaten).

Tot slot zijn we in 2022 gestart met de Creatieve taal colleges, in samenwerking met de OBA en De Schoolschrijver. Dit zijn inhoudelijke lezingen en workshops voor leerkrachten in het PO in Amsterdam. De eerste workshop in het najaar ging over rijke taal en het belang van rijke teksten, lezen en voorlezen. De colleges vinden plaats in de forumzaal van OBA Oosterdoksekade, en worden bezocht door zo'n 35 leerkrachten per college.

Activiteiten met ouders

We werken, op kleine schaal, ook met ouders, omdat taalontwikkeling start én verder gaat buiten school.

In het project 'Wat is jouw taal?' hebben (zie ook eerder dit verslag) hebben ouders actief deelgenomen. Ouders werden tijdens één van de vier lessen in de klas uitgenodigd om mee te doen. Een deel van de ouders kan en doet dat graag, en zo konden leerlingen in groepjes in gesprek met de aanwezige ouders. Ze bespraken van alles over het thuisland van de ouder (of opa of oma) en maakten een woordspinningswiel van land, taal, gezegdes, lievelingseten, enz.

Leerkracht Bekkersschool:

'Er zijn veel verschillende nationaliteiten op school, er is veel te leren van elkaar. Dit maakte het project heel verrijkend. Ik was blij verrast over de ouders in de klas. Ze waren echt onderdeel van de les, konden bevraagd worden. Zo zien we ze op heel andere manier dan alleen bij de oudergesprekken.'

Ook hebben we weer samengewerkt met de School voor Ouders van Cybersoek. We hebben met ouders taalrondes gedaan over onder andere mediawijsheid: hoe herken je nepnieuws/nieuws, waar haalt jouw kind informatie, hoe lang mag hij /zij op een scherm, hoe ga je om sociale media. Het gaat hierbij niet om goed of fout, maar vooral over het gesprek en het delen van ervaringen. Deelnemers aan de [School voor Ouders](#) zijn met name ouders met een migratieachtergrond.

1b. Bereikcijfers en toelichting

Taalvorming bereikt kinderen deels via lessen door vakdocenten en cultuurcoaches van Taalvorming en deels door het werken met leerkrachten (cursussen, teamtrainingen, voorbeeldlessen in de eigen groep, coaching in de klas). Omdat leerkrachten zich de werkwijze eigen maken, zullen zij ook in de schooljaren erna gebruik maken van creatieve werkvormen en nieuwe leerlingen meenemen in creatief taalgebruik en eigen verhalen.

In 2022 hebben we op 31 scholen in Amsterdam gewerkt. We hebben 4057 deelnemers in het PO bereikt (waarvan 3950 leerlingen en 107 leerkrachten), 105 leerlingen in het VMBO en 140 in het S(B)O. Daarnaast hebben we met 80 ouders gewerkt.

Het aantal lessen (uitgedrukt in het aantal contacturen) was 1358.

Over het geheel genomen is dit lager dan we voorafgaand aan het meerjarenplan (2019) voor 2022 hadden benoemd. De aantallen zitten gemiddeld zo'n 15% a 20% lager (80% a 85% van het streefaantal bereikt).

Buiten Amsterdam hebben we op 15 scholen gewerkt, waar we in de aanvraag 7 scholen hadden genoemd. We hebben buiten Amsterdam 1740 leerlingen en leerkrachten bereikt (in aanvraag 1400).

Onze verklaring voor het feit dat we in Amsterdam globaal gezien 80% van het door ons verwachte aantal scholen, aantal lessen en aantal kinderen hebben bereikt, is dat we door corona de eerste twee jaren van dit Kunstenplan (2021-2022) niet zijn gegroeid zoals we hadden voorzien. We hebben die oorspronkelijke groeiambitie losgelaten, omdat die beoogde groei in de nieuwe situatie niet meer realistisch bleek. Hiermee doelen we op de situatie op scholen: door het lerarentekort is er vaak weinig ruimte voor extra activiteiten, maar ook op de capaciteit van onze eigen vakdocenten (die zitten met de huidige inzet vol).

In 2022 zijn we in financiële omzet wel gegroeid ten opzichte van 2021: dat komt met name door het Cultuurcoach programma. Dat is een -voor onze organisatie- relatief grote subsidie.

Tegelijkertijd zien we dat we buiten Amsterdam op meer scholen zijn geweest en meer deelnemers hebben bereikt dan we aanvankelijk hadden voorzien. We hebben ons bereik buiten Amsterdam ten tijde van de aanvraag in 2019 te behoudend ingeschat. Hoewel we niet actief werven buiten Amsterdam, groeit het aantal scholen buiten Amsterdam dat ons inhuurt voor teamtrainingen en ondersteuningstrajecten. Daarnaast wordt het grote aantal deelnemers bepaald door de aard van veel activiteiten buiten Amsterdam: dit zijn bv workshops op landelijke studiedagen (LOWAN) of op studiedagen van regionale besturen. Tijdens zo'n workshop wordt op één moment een grote groep deelnemers bereikt, terwijl we in Amsterdam veel langduriger trajecten met losse scholen aangaan. We zullen ons in de aanloop naar de volgende Kunstenplan periode met het team en het bestuur beraden op wat deze veranderende verhouding tussen activiteiten in Amsterdam en activiteiten in de rest van het land, betekent voor de organisatie en voor de gewenste financiering.

Onze digitale activiteiten waren in 2022 aanzienlijk minder dan in 2021, toen we i.v.m. corona veel digitale lesbrieven maakten. Dit jaar organiseerden we een webinar over poëzie, gaven we twee digitale lesbrieven uit (Weer terug naar school en Gi-ga-groen in het kader van de Kinderboekenweek) en verspreidden we de handleiding Taalronde met nieuwkomers. We schatten het aantal deelnemers aan de activiteiten dat met onze digitale producten werkt op minimaal 200. Het werkelijk aantal dat met de handleiding werkt kan in de praktijk aanmerkelijk hoger liggen, maar dat is buiten ons zicht.

1c. Resultaat en impact

In het Kunstenplan 21-24 formuleerden we de impact van de werkwijze van Taalvorming als volgt:

- Kinderen ontdekken de rijkdom van expressiemogelijkheden via taal;
- Ze gaan beter vertellen, luisteren, lezen, schrijven;
- Ze krijgen meer zelfvertrouwen;
- De betrokkenheid bij de les neemt toe;
- Ze ervaren dat taal een middel is om je mee uit te drukken en met anderen te communiceren;
- Ze nemen kennis van elkaars verhalen en elkaars leefwereld, wat leidt tot identiteitsbesef, identiteitsvorming en grotere sociale veiligheid in de klas.

We zien de hierboven genoemde punten in de praktijk terug als resultaat onze activiteiten. Ter illustratie geven we een aantal uitspraken van leerkrachten en leerlingen die deelnamen aan projecten of zelf gecoacht werden op het geven van taalrondes.

Leerkracht groep 3-4 Zevensprong Amsterdam: 'Door de opbouw en insteek van een taalronde komen er verrassende teksten tevoorschijn, die ongekunsteld zijn. Je gaat immers geheel uit van belevenissen van het kind, iets dat het kind zelf heeft meegemaakt. Wat zo mooi is, is de poëzie van het alledaagse die hiermee regelmatig tot uiting komt.'

Leerkracht nieuwkomersgroep Olympiaschool Amsterdam: 'De leerlingen leren doordat ze over hun eigen ervaringen mogen praten en schrijven meer op gevoel praten, en ze voelen meer eigenaarschap. Ik zie hoe trots ze zijn op hun teksten en tekeningen en dat het ze meer zelfvertrouwen geeft in het Nederlands'.

Leerling tweede klas Praktijkschool De Baanbreker Nieuwegein: 'We hebben gepraat en geschreven over onze stages. Over er wel of niet bij gaan zitten in de lunchpauze, en wat moet je dan eigenlijk zeggen of doen? Dat je verplicht werkkleding moet dragen die je stom vindt of dat collega's praten over iets dat een andere keer gebeurde en je niet mee kunt praten. Ik wist helemaal niet dat mijn klasgenoten dit soort dingen ook hadden. Waarom doen we deze taallessen niet vanaf het eerste jaar? Je leert elkaar er veel beter door kennen.'

Leerling brugklas praktijkschool: 'ik vind schrijven nu veel makkelijker. Normaal weet ik nooit wat ik moet schrijven of vind ik het onderwerp niet leuk, maar door eerst met elkaar te praten over hoe het in het echt precies ging, heb ik al iets in m'n hoofd als ik begin.'

2. Bedrijfsvoering 2022

2a Financieel overzicht

a. Toelichting op de gerealiseerde kosten en baten

De gerealiseerde kosten en baten worden in de jaarrekening 2022 vergeleken met de oorspronkelijke meerjarenbegroting 21-24 uit het Kunstenplan, d.d. februari 2020.

Omdat er sinds 2020 het nodige veranderd is (o.a. ander/uitgesteld groeiperspectief door corona en krapte op arbeidsmarkt) werkt de stichting intern jaarlijks met een aangepaste begroting ten opzichte van de meerjarenbegroting. De grootste aanpassing in de aangepaste begroting 2022 is dat de bijdrage uit de regeling Cultuurcoach is toegevoegd. Deze regeling bestond nog toen de meerjarenbegroting 21-24 werd opgesteld.

Baten

Bij publieke subsidies en bijdragen valt het op dat het bedrag bij overige subsidies en bijdragen aanmerkelijk hoger is dan in 2021. Dit komt door de bijdrage uit de subsidieregeling Cultuurcoach van de gemeente Amsterdam. We zijn in 2022 tot en met 2024 actief met drie cultuurcoaches op drie scholen in Amsterdam Zuidoost en in Nieuw-West.

Bij bijdragen uit private middelen worden de projectsubsidies weergegeven. We hebben in 2022 meer baten uit private middelen ontvangen omdat we een kortlopend project 'Wat is jouw taal?' hebben uitgevoerd op vier scholen, dankzij bijdragen van het VSBfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

De publieksinkomsten zijn lager dan begroot, en zijn niet veel gegroeid ten opzichte van 2021. Dit kunnen we verklaren door de lastige situatie op veel scholen (personeelstekort leidt tot weinig ruimte voor extra activiteiten of onderwijsvernieuwing), maar het vraagt ook dat we goed naar onze eigen zichtbaarheid en acquisitie inspanningen gaan kijken. Ons streven is een meer evenwichtige verdeling tussen publieksinkomsten en subsidie, en om dat te bereiken zullen de publieksinkomsten moeten groeien. Dit vraagt om een grotere inzet op acquisitie: meer zichtbaarheid en beter relatiebeheer.

In zijn geheel zijn de gerealiseerde baten hoger dan de begrote baten. Dit komt met name door de bijdrage uit de regeling Cultuurcoach.

Kosten

De uitgaven voor activiteitenlasten zijn in 2022 flink gestegen ten opzichte van 2021. Dit is voor een groot deel te verklaren door de extra inzet van cultuurcoaches, maar ook doordat er in 2022 uitgesteld werk uit 2021 is ingehaald (uitstel i.v.m. corona: schoolsluiting voor externen). Ook is er extra ingezet op ontwikkeling van nieuwe activiteiten met pilots op een aantal scholen, zoals een lessenserie met de kamishibai (Japans verteltheater) en de pilot Wat is jouw taal? Zowel de inzet op cultuurcoachtrajecten als de ontwikkeling van nieuwe activiteiten is voor een groot deel uitgevoerd door inhuur van freelancers.

Er is in 2022 nog geen sprake van een duidelijke lastenstijging veroorzaakt door inflatie. De huur van de kantoorruimte is gelijk gebleven. Bij de salarissen voor medewerkers hebben we de stijging gevolgd zoals voorgeschreven in de CAO Kunsteducatie.

We sluiten 2022 af met een positief exploitatieresultaat van 9.414 euro.

b. Toelichting op de balans, liquiditeit en solvabiliteit

De kortlopende schulden zijn in 2022 beduidend hoger dan in 2021. Dit is te verklaren door het feit dat vooruitbetaalde subsidies onder de noemer 'kortlopende schulden' vallen. Taalvorming heeft in 2022 een groot bedrag van de subsidieregeling Cultuurcoach vooruit ontvangen.

Vreemd vermogen is de optelsom van langlopende leningen en kortlopende schulden. Het vreemd vermogen van Taalvorming betreft in 2022 40,1 % van het totale vermogen (totale vermogen is 189.011 euro, het vreemd vermogen (kortlopende schulden) bedraagt 75.868 euro).

Deze vooruit ontvangen bijdrage uit de Cultuurcoach regeling verklaart ook de stijging van de liquide middelen.

Taalvorming heeft in 2022 een positief resultaat op de exploitatie. Dit positieve resultaat wordt in lijn met de afspraak met het bestuur van de stichting toegeschreven aan de continuïteitsreserve.

De current en quick ratio is de verhouding tussen de vlottende activa (inclusief liquide middelen) en de kortlopende schulden, en bedraagt in 2021 bij Taalvorming 2,5. De richtlijn die het AFK hanteert is dat de uitkomst groter dan 1 dient te zijn.

De liquiditeit en de solvabiliteit van Taalvorming zijn in 2022 dus volgens de gewenste normen.

2b Organisatie

Bestuur, directie en team

We hebben in 2022 drie nieuwe bestuursleden verwelkomd.

Het bestuur van Stichting Taalvorming bestaat (d.d. 31-12-2022) uit:

- Fenna van Hout (voorzitter), beleidsmedewerker cultuur en maatschappij bij de VNG
- Marjolijn Willemse (secretaris en tijdelijk penningmeester), directeur basisschool de Witte Olifant
- Farid Lahri (penningmeester), concern controller bij het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
- Peter van Bekkum (algemeen bestuur), adviseur Leren en Ontwikkelen Raad voor de Kinderbescherming
- Lisa Kleeven (algemeen bestuur), hoofd educatie Tropenmuseum

De directie van Taalvorming werd in 2022 gevoerd door Kike Olsder.

Taalvorming werkt met een team van een aantal medewerkers in loondienst (6 personen, ca 2,5 fte) en een aantal freelancers (een groep van ca. 8 personen die meer of minder frequent ingehuurd worden voor losse opdrachten).

In 2022 zijn we met de vaste waardes in het team gestart aan een strategisch organisatietraject 'Bouwen aan Taalvorming'. Dit traject hebben we ingezet omdat de twee initiatiefnemers van taalronde aan het eind van hun loopbaan zijn, en dit de vraag met zich meebrengt in hoeverre 'de nieuwe lichter' (het huidige team, naast de directeur) eigenaarschap van de organisatie voelt. Omdat de teamleden niet allemaal vanuit dezelfde locatie werken, is het van groot belang om de betrokkenheid bij de organisatie te vergroten, en om de denkracht van teamleden die vooral

uitvoerend werk op scholen doen ook te kunnen inzetten voor organisatie ontwikkeling. Dit traject loopt tot in 2023, en we buigen ons over de koers van de organisatie en de bijpassende organisatievorm.

Cultural Code of Governance

We werken met de Cultural Code of Governance, en passen deze toe door te werken met een onafhankelijk bestuur, transparantie van jaarcijfers en beloningen. Het bestuur komt vier keer per jaar bij elkaar en is goed op de hoogte van de financiële bedrijfsvoering en het functioneren van de directie. Ook is er een klachtenregeling voor externen; klachten komen terecht bij het bestuur.

Fair Practice Code

We laten de mensen die voor ons werken zelf kiezen in welke vorm zij de dienstbetrekking wensen: een dienstverband of inhuur als freelancer. In beide gevallen worden er voorafgaand aan de inzet heldere afspraken gemaakt en betalen we conform de CAO Kunsteducatie. Medewerkers en freelancers worden niet alleen betaald voor uitvoerende taken, maar ook voor voorbereidingsuren. Werknemers die de voorkeur geven aan een freelance constructie (i.v.m. andere opdrachtgevers) ontvangen ook vergoeding als zij tijd besteden aan organisatie ontwikkeling (zoals het eerder genoemde traject 'Bouwen aan Taalvorming').

Code Diversiteit en Inclusie

Onze missie en visie op het gebied van diversiteit en inclusie luidt als volgt:

'Taalvorming werkt met creatieve expressie via taal. Wij zijn ons ervan bewust dat niet ieder kind gestimuleerd wordt in de taalontwikkeling en toegang heeft tot voldoende taalaanbod. Daarom maken wij werk van taal en is onze *missie* om kinderen taalrijk te maken, zodat ze op latere leeftijd minder kansenongelijkheid ervaren op de arbeidsmarkt en in de samenleving. Hierbij zijn identiteit en verbondenheid voor ons belangrijke waarden.

Dit doen wij door:

1. De eigen ervaringen van het kind te gebruiken als bron voor taalverrijking. De eigen ervaring leidend laten zijn versterkt en erkent de identiteit van ieder kind;
2. Kunst en cultuur terug te laten komen in de werkvormen om zo het creatieve vermogen te prikkelen en hiermee de niet klassieke taalgebieden van het brein te stimuleren;
3. (Onderwijs) professionals te trainen in het werken met taalrondes ter versterking van de identiteitsontwikkeling van het kind en in de bewustwording dat het delen van eigen ervaringen leidt tot verbondenheid en sociale veiligheid.'

In ons publiek (leerlingen van Amsterdamse scholen) en programma (creatieve taalactiviteiten die altijd starten met eigen ervaringen van leerlingen) zijn inclusie en diversiteit geborgd. Leerlingen spreken, schrijven en tekeningen over hun eigen ervaringen, en daarmee spelen hun eigen cultuur, thuistaal en belevingswereld een grote rol in het creatieve taalonderwijs. In het project 'Wat is jouw taal?' hebben leerlingen ouders geïnterviewd over hun thuistaal en land van herkomst, en hebben ze beeldend gewerkt met de verschillende schriften en uitdrukkingen in de verschillende thuistalen.

De uitdaging blijft voor ons vooral de diversiteit van de eigen organisatie. In ons uitvoerend team zijn we geen afspiegeling van de leerling populatie in Amsterdam. In 2022 zijn we als organisatie niet gegroeid: we hebben geen nieuwe medewerkers en freelancers geworven. We hebben wel nieuwe bestuursleden geworven, en bij het opstellen van de vacaturetekst een adviseur inclusie betrokken.

De tekst werd anders van toon dan we het zelf zouden hebben opgesteld: open en uitnodigend, en we hebben iedereen die heeft gereageerd uitgenodigd voor een kennismaking (geen selectie vooraf op basis van ervaring en achtergrond). We kregen hier zeer positieve reacties op. Het leidde helaas niet tot een meer diverse groep kandidaten. Dit komt waarschijnlijk doordat we de vacature hebben geplaatst op culturelevacatures.nl . Dit blijkt niet een kanaal te zijn dat veel gebruikt wordt door jonge mensen, mensen met een andere culturele achtergrond of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit was een leerpunt.

In maart 2022 hebben we op verzoek van de gemeente en het AFK uitgebreid verslag gedaan van onze inspanningen ten aanzien van ons actieplan Inclusie en diversiteit. In dit verslag hebben we beschreven dat we onze doelen ten aanzien van Programma en Publiek voor een groot deel al hebben gehaald, maar ten aanzien van Personeel en Partners nog niet. Dit is in lijn met de bovengenoemde uitdaging en vraagt om actie.

AVG

Met betrekking tot cyberveiligheid en wet- en regelgeving omtrent privacy doen we het volgende:

- Niet onnodig bewaren van persoonsgegevens; waar we wel persoonsgegevens bewaren doen we dit volgens de regels van de wet AVG.
- In overleg met onze ict-partij voeren we veilig cyberbeleid (wachtwoorden aanpassen, virusscans, software updates, enz.)

Risico analyse

Intern	Extern
Sterktes (S)	Kansen (O)
<ul style="list-style-type: none"> • De toepasbaarheid van de methodiek: taalrondes met eigen ervaringen van kinderen. Elk kind, ongeacht zijn of haar niveau, kan meedoen. • Dit geldt ook voor kinderen met een andere thuistaal die het Nederlands nog niet goed beheersen • Eigen opleiding van consultants en coaching van startende collega's in de praktijk • Vraaggerichte aanpak (op maat), altijd in dialoog met scholen 	<ul style="list-style-type: none"> • Groeiende aandacht voor thema gericht onderwijs en ontwikkelingsgericht leren • Een groeiend aantal scholen evalueert en heroverweegt het gebruik van bestaande taalmethodes • Aandacht voor onderwijs in samenhang (curriculum.nu, taaldomeinen en zaakvakken) • Groeiende aandacht voor meertaligheid op scholen
Zwaktes (W)	Bedreigingen (T)
<ul style="list-style-type: none"> • Het zelf kunnen doen en het anderen kunnen coachen bij het doen van taalrondes vraagt veel praktijkervaring: een nieuwe medewerker is niet meteen inzetbaar. • Te weinig diversiteit in afkomst van medewerkers • De zichtbaarheid en de acquisitiekracht van de organisatie is te laag. Dit moet omhoog omdat we meer scholen willen bereiken, en omdat we de verhouding tussen publieksinkomsten en subsidie meer in balans zouden willen zien. 	<ul style="list-style-type: none"> • Scholen in Amsterdam staan onder grote druk door het lerarentekort. Door overbelasting zoekt men vooral naar werkdrukverlichting. Dit is niet wat wij kunnen bieden. • Grote doorstroom van leerkrachten in Amsterdam

Tot slot: Vooruitblik 2023

In 2023 wordt het teamtraject Bouwen aan Taalvorming voortgezet, met het benoemen van prioriteiten en kansen in de inhoudelijke ontwikkeling en bedrijfsvoering. We kijken uit naar de vergrote betrokkenheid binnen het team die dit proces nu al met zich meebrengt, en hoe we onze slagkracht met de nieuwe aandachtspunten kunnen vergroten.

Begin april hebben we in het kader van het vergroten van onze zichtbaarheid alle Amsterdamse scholen een set inspiratiekaarten gestuurd voor taallessen naar aanleiding van een sleutel. Een heel alledaags voorwerp (fiets sleutel, huissleutel), dat alle kinderen kennen en dat iedereen bij zich heeft, waar heel veel ervaringsverhalen over te vertellen zijn.

Daarnaast gaan we door met de begeleidingstrajecten, en het ontwikkelen van nieuw aanbod in samenwerking met partner organisaties. In het meerjarenplan 21-24 namen we ons voor om aanbod te ontwikkelen waarbij taal/letteren gecombineerd wordt met andere kunst disciplines. We hebben het aanbod op het snijvlak van taal en beeldende vorming al uitgebreid, en in 2023 gaan we starten met een cursus Taal en Muziek op een voorschool, voor ouders en kinderen, in samenwerking met de Muziekschool Amsterdam Noord.

Ondertekend door de bestuursvoorzitter

Fenna van Hout

Juni 2023

